

Išskirtinės vienybės pavyzdys: Italijos lietuviai išgelbėjo Šiaulių krašto šokėjų pasirodymą

Daugiau nei 40 šokėjų iš Lietuvos ruošėsi vykti į jubiliejinį „Europeada“ festivalį Italijos šiaurėje, Bergamo mieste. Tačiau, likus vos porai mėnesių iki festivalio pradžios, juos pasiekė netikėta žinia - renginys atšaukiamas. Gausus būrys Šiaulių krašto šokėjų liko nežinioje. Vis dėlto tai, kas prasidėjo kaip didelis nusivylimas, virto viena gražiausių šios vasaros lietuviškų kultūrinių patirčių - Italijos lietuviai iš skirtingų regionų susitelkė, ir lietuvių tautinis šokis nuvilnijo per Italijos Alpes.

Ana Vengrovskaja

ITLIETUVIAI.IT

Liepos 17-oji Lietuvoje ir užsienyje minima kaip Pasaulio lietuvių vienybės diena. Gražus sutapimas, kad būtent liepos pabaigoje šiame įvyko neeilinis, lietuvių Italijoje ir gimtojoje šalyje suvienijęs įvykis.

Bėda pagimdė vienybę

Pasiruošimas šių metų „Europeadai“ Šiaulių apskrities šokėjams buvo ypatingas. Siekiant kuo geriau pristatyti Lietuvą, liaudiškų šokių grupės iš Šiaulių rajono „Diamedis“, „Diamedėlis“, „Dobilas“ bei prie jų prisijungę Šiaulių miesto „Liuoksinis“ ir „Ratele“ susijungė į vieną didelę šeimą - kolektyvą „Sujungtinis“.

39 įvairaus amžiaus šokėjai, vedami vadovių Astos Rimkuvienės ir Loretos Lideikienės, visus metus gyveno repeticijomis ir kelionės laukimu. Į „Europeadą“ kasmet atvažiuoja apie 5000 šokėjų, o šiemet tai turėjo būti jubiliejinis, 60-asis renginys.

Tačiau, likus porai mėnesių iki starto, planai pradėjo byrėti. Liepos 22–26 dienomis turėjusi vykti šventė buvo atšaukta, nes vietinis organizacinis partneris „Ducato di Piazza Pontida“ pranešė, jog nebetęs festivalio organizavimo darbų. Tarptautinis „Europeade“ komitetas (IEC) dar bandė ieškoti išeičių, tačiau po kurio laiko renginį galutinai atšaukė.

Žinia apie festivalio atšaukimą sukėlė tiek emocinių, tiek finansinių rūpesčių jame planavusiems dalyvauti šiauliečiams. Kaip pasakoja Pietų Tirolio (*it. Alto Adige*) lietuvė Viktorija Užkuraitė, „žmonės, kurie labai ilgai planavo kelionę, buvo šokiruoti ir tiksliai nebežinojo, ką daryti toliau. Viskas buvo užsakyta labai iš anksto – kelioninis autobusas net daugiau nei prieš metus.“

Šioje kritinėje situacijoje suveikė nematomos, bet stiprios lietuviško solidarumo gijos.

Solidarumo tinklas: nuo Prancūzijos iki Pietų Tirolio

Pagalbos mechanizmas užsisuko nuo paprasto pagalbos prašymo. Kolektyvo vadovės kreipėsi į Prancūzijos lituanistinio švietimo tarybos pirmininkę Jolitą Šilanskienę (šokėjai jau buvo pasirodę šioje šalyje), o ši žinią perdavė Italijos lituanistinio švietimo tarybos pirmininkei Dovilei Varapnickaitei-Sartori. Toliau žinutė skriejo per Lombardijos ir kitas Italijos lietuvių bendruomenes – tautiečiai kartu svarstė, kaip, likus vos kiek daugiau nei mėnesiui iki atvykimo, bus galima padėti šiauliečiams.

„Pagalvojau, kad juk Italijoje visur yra tų festivalių, visokių švenčių, ir gali būti, kad mūsų vietinės lietuviės gali padėti. Pradėjau klausinėti visų pažįstamų“.

Prie diskusijų prisijungė ir Pjemonto lietuvė, tautinių šokių šokėja Vilma Ramella-Paia. Ji pasakoja, kad tiesiog negalėjo likti abejinga.

„Padėti rasti išeitį tautiečiams man buvo labai svarbu, todėl kad pati, būdama šokėja, žinau, kiek jie įdėjo į visą pasiruošimą laiko, derinimo ir, aišku, finansų. Viešbučiai, autobusai užsakyti, o sumokėjus dalį pinigų atsisakyti dažnai

nebegalima. Pagalvojau, kad juk Italijoje visur yra tų festivalių, visokių švenčių, ir gali būti, kad mūsų vietinės lietuvės gali padėti. Pradėjau klausinėti visų pažįstamų. Pažinojau Viktoriją Užkuraite ir į ją kreipiausi“, – sako Pjemonto lietuvė.

Vilma pabrėžia, kad šokėjams tai nebuvo tik suplanuotos atostogos – buvo įdėtas milžiniškas įdirbis, kurį norėjosi parodyti pasauliui: „Labai svarbu man buvo, kad jie kažkur galėtų savo koncertą, mūsų Lietuvos gražius šokius, parodyti.“

Misija neįmanoma

Estafetę perėmusi Viktorija Užkuraite Pietų Tirolyje susidūrė tiek su laiko trūkumu, tiek su itališka biurokratija bei vietos valdžios skepticizmu. Naujienu portalui *ITLIETUVIAI.IT* ji atskleidė, kiek pastangų kainavo šis „mažas stebuklas“. Didesnių regiono miestų vadovai į lietuvės iniciatyvą žiūrėjo pro pirštus.

„Kreipiausi į savivaldybes ir, deja, daug jų į mano prašymą žiūrėjo nerimtai. Pavyzdžiui, vieno iš didžiausių provincijos miestų – Merano – atstovai net neatsakė į užklausą. Lanoje, kur aš gyvenu, juokėsi ir leido suprasti, kad neįmanoma tokio leidimo gauti – bent man, kaip paprastam žmogui. Jeigu dar būčiau kažkokios grupės ar bendruomenės, bažnyčios narė, tada gal būčiau turėjusi žodį. Šių organizacijų veiklose aš nedalyvauju, tad pradėjau galvoti, kaip reikės atsakyti Šiaulių grupei“, – atvirauja V. Užkuraite.

V. Užkuraite su dukra liepos 6 d. | Asmeninio archyvo nuotr.

Nors didesnių savivaldybių atstovai jai skeptiškai sakė, kad gauti leidimą viešam pasirodymui per tokį trumpą laiką – tiesiog neįmanoma, tautietės energija ir

bendras darbas su tautiečiais Lietuvoje nugalėjo.

„Aš dar kartą pamačiau, iš tikrųjų koks stiprus yra lietuvių mentalitetas. 39 šokėjai ir du vadovai viską darė ir ieškojo pagalbos, kur galėtų pasirodyti, ir taip atėjo iki manęs. Nors visi sakė, kad tikrai negausiu leidimo per tokį trumpą laiką, bet dariau viską, kad lietuviai galėtų atvažiuoti ir pas mus pasirodyti. Buvo didelė garbė priimti šokėjus, kurie nenuleido rankų nuo pradžių iki galo!“, – sako Italijos lietuvė.

„Manau, savivaldybės darbuotojai atsižvelgė į situaciją ir norėjo nuoširdžiai padėti. Pasirodo, viskas yra įmanoma, tik nereikia nuleisti rankų“.

Ji nepasidavė ir pradėjo belstis į mažesnių savivaldybių duris. Gargazono (it. *Gargazzone*, vok. *Gargazon*) miestelio administracija išsiklausė į neįprastą prašymą. Jie paprašė parašyti istoriją: kas šie žmonės, kodėl jie čia atvyksta ir kodėl leidimo reikia taip skubiai.

„Jie rimtai pažiūrėjo į mano aprašymą, o aš surašiau visą istoriją. Dabar, kai pagalvoju – man plaukai šiaušiasi – už tai, ką mums davė, reikia mokėti, o iš mūsų niekieno neprašė. Gavome ir suolus, ir stalus, ir tualetus. Manau, savivaldybės darbuotojai atsižvelgė į situaciją ir norėjo nuoširdžiai padėti. Pasirodo, viskas yra įmanoma, tik nereikia nuleisti rankų“, – džiaugiasi pašnekovė.

Dėkingi šiauliečiai savivaldybės seniūnui paruošė lauktuvių, kurias Viktorija pažadėjo įteikti jam grįžus iš kelionės.

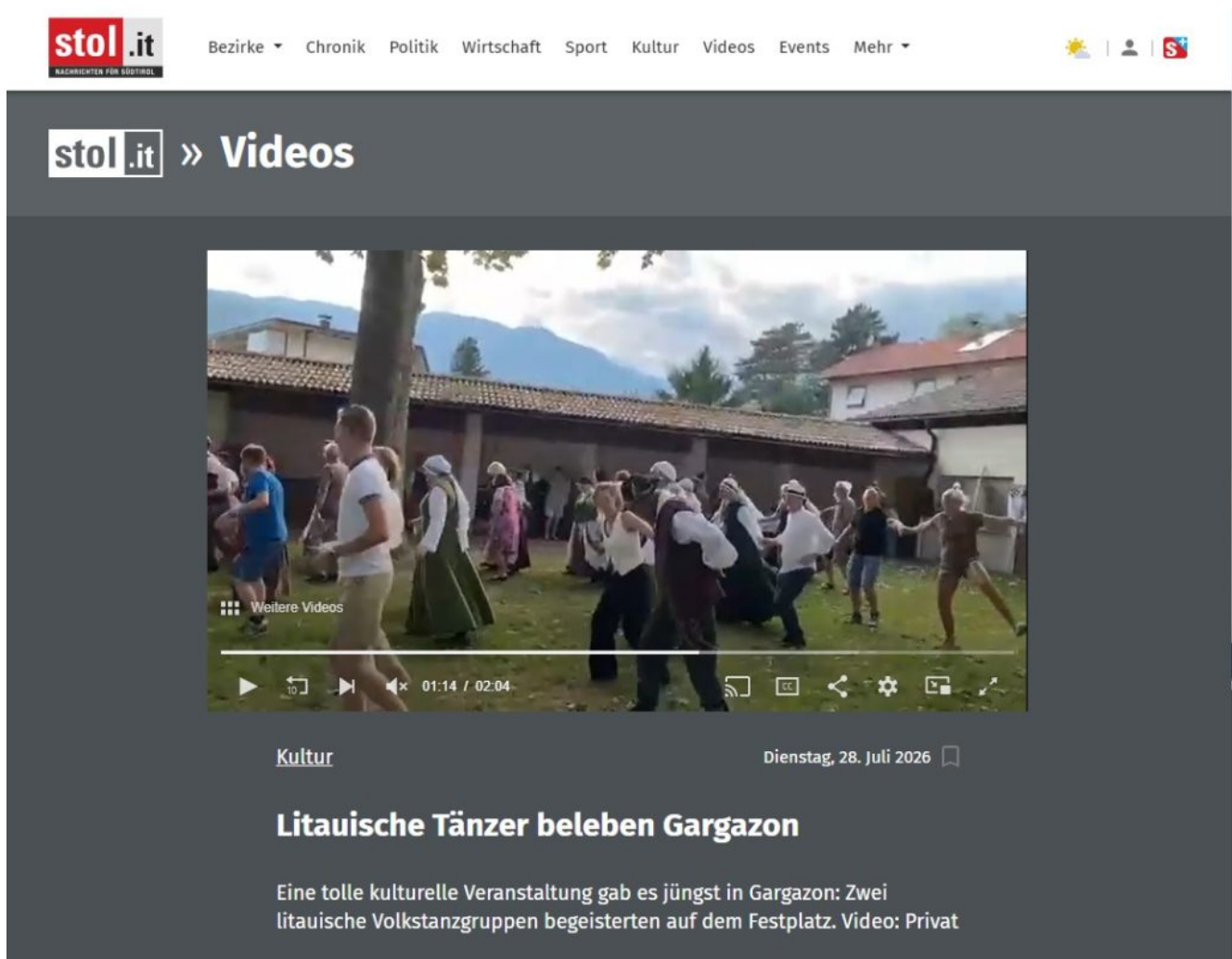
„Sujungtinio“ pasirodymas Gargazone | Kolektyvo ir V. Užkuraitės archyvo nuotr.

Sujaudino iki ašarų

Taip liepos 26-oji Gargazono miestelyje tapo lietuviškos vienybės ir bendrystės diena. Pietų Tirolyje gyvena palyginti nedaug lietuvių, ir oficiali bendruomenė čia nėra įsteigta. Visgi į šventę atvyko apie 10 lietuvių kartu su šeimų nariais bei vaikais, aktyviai prisijungė ir daug kitų vietinių gyventojų.

V. Užkuraite prisimena, kad reakcija buvo neįtikėtina: „Vietiniams buvo labai įdomu, nes jie čia irgi labai puoselėja tradicijas. Labiausiai patiko tai, kad žiūrovai – ir suaugę, ir vaikai – buvo įtraukti į šokius ir šoko kartu. Visi liko sužavėti ir dėkojo už pasirodymą. Po renginio visi sujudo, pradėjo klausinėti, skambino žurnalistai.“

Lietuvių pasirodymo vaizdo įrašas pasirodė ir vietinio naujienų portalo [pirmajame puslapyje](#).

The screenshot shows the website 'stol.it' with a navigation bar containing links like 'Bezirke', 'Chronik', 'Politik', 'Wirtschaft', 'Sport', 'Kultur', 'Videos', 'Events', and 'Mehr'. Below the navigation bar, there is a video player displaying a Lithuanian folk dance performance. The video player has a progress bar at 01:14 / 02:04 and various control icons. Below the video player, the text reads: 'Kultur Dienstag, 28. Juli 2026', 'Litauische Tänzer beleben Gargazon', and 'Eine tolle kulturelle Veranstaltung gab es jüngst in Gargazon: Zwei litauische Volkstanzgruppen begeisterten auf dem Festplatz. Video: Privat'.

Iš Šiaulių rajono kilusi V. Užkuraite dalijasi jautriomis akimirkomis po pasirodymo: „Mano artimi žmonės verkė, buvome sužavėti, sujaudinti pasirodymo, šokėjų nuoširdumo ir paprastumo. Aš pati daug praverčiau – tokį dėkingumą

gavau iš tos lietuvių šokėjų grupės. Tai yra nenusakoma žodžiais.“

V. Užkuraitė su kolektyvo vadovėmis | Asmeninio archyvo nuotr.

Šokėjų padėkos Italijos lietuviams

„Dobilas“, „Liuoksinis“ ir „Ratelė“ kolektyvų vadovė Asta Rimkuvienė džiaugiasi kraštiečių palaikymu.

„Viktorijos atkaklumas, savo kraštiečių palaikymas, meilė bei pagarba tam, kas yra susiję su Lietuva, Šiaulių rajono šokių kolektyvų išvyką padarė prasmingą, nes suteikė galimybę parodyti paruoštą šokių programą ir skleisti lietuviškumą. Mūsų grupę sudarė įvairaus amžiaus žmonės: nuo jaunimo iki senjorų. Visi mėgsta tautinį šokį ir jam skiria didelę dalį savo laisvalaikio. Tad visi buvo laimingi ir dėkingi už suteiktą galimybę“, – sako A. Rimkuvienė.

„Dobilas“, „Liuoksinis“ ir „Ratelė“ kolektyvų vadovė Asta Rimkuvienė | Asmeninio archyvo nuotr.

Viena iš jungtinio kolektyvo narių Elena priduria, kad žiūrovai turėjo galimybę pamatyti ne tik šokį.

„Kelionė į Italiją tapo prasminga kultūrine patirtimi, leidusia net ir neįvykus „Europeade“ festivaliui išlaikyti pagrindinį kelionės tikslą – puoselėti lietuvių kultūrą. Ši galimybė atsirado V. Užkuraitės iniciatyva ir atkaklių pastangų dėka. Būtent jos ryžtas ir nuoseklus darbas lėmė, kad jungtinis Šiaulių miesto ir rajono šokių kolektyvas galėjo pristatyti dalelę Lietuvos – lietuvių liaudies šokius, tradicijas ir kultūrą – Gargazono gyventojams bei vietiniams lietuviams.

Žiūrovai ne tik pasidžiaugė skirtingų amžiaus grupių šokiais, bet ir susipažino su žemaitiškų bei aukštaitiškų tautinių kostiumų ypatumais. Smagiausia koncerto dalimi tapo bendri pasišokimai, į kuriuos noriai įsitraukė ir žiūrovai. Muzika, šokis ir gera nuotaika sujungė skirtingų tautybių bei kartų žmones, sukurdami jaukią bendrystės atmosferą.“

Kolektyvų narių atsiliepimai liudija, kad ši kelionė Italijos lietuvių dėka ėgavo visai kitą prasmę. Nors išsvajotos „Europeados“ šokių aikštės jie nepasiekė, Gargazonas juos priėmė šiltai ir jaukiai.

Šokėja Danutė prisimena jausmą, kuris akimirksniu panaikino tūkstančių kilometrų atstumą: „Jaukus priėmimas, jaučiausi kaip pas seniai pažįstamus atvykusi. Įsiminė trumpa pažintis su vietine mergaite, jos spindinčios akytės – smagiai šokome kartu. Prisimenu visų bendrą šoki, skanias ir puošnias vaišes, šiltą bendravimą bei nuostabias ir išradingas Italijos lietuvaite!“

Dėmesys detalėms sujaudino ir Aušrą: „Įsiminė šiltas sutikimas ir rankomis padarytos dovanos: išlankstyta širdelė, numegztas drugelis... Sujaudino giliai. Šokiai kartu, bendros vaišės leido užmiršti nuovargį. Didelis ačiū Viktorijai ir visiems, kurie prisidėjo ir pasitiko mus.“

Meranas ir bendrystės pamokos

Be koncerto Gargazone, šokėjai turėjo progą pažinti ir nuostabų Meraną. Čia juos pasitiko dar viena Pietų Tirolio lietuvė Julija Kudziminskaitė, kuri suorganizavo ir pati pravedė įtraukiančią ekskursiją.

Šokėja Vaida pabrėžia vertinanti galimybę geriau pažinti teritoriją padedant vietos lietuviams.

„Didžiausia padėka Viktorijai, kuri subūrė vietos lietuvius, suorganizavo šiltą, nuoširdų sutikimą, pažintinę ekskursiją Merane ir suteikė galimybę šokti Gargazono miestelio bendruomenei. Pati kelionė po Italiją buvo ypatinga – su miestų architektūros grožiu, nuostabiais kraštovaizdžiais ir entuziastingais bendrakeiviais, bet bendravimas su Italijos lietuviais suteikė kitokio, gilesnio šalies pažinimo skonio. Buvo gera pabūti tarp nuoširdžių, šiltų žmonių ir žinoti, kad, nepaisant gyvenimo toli nuo gimtinės, tiems žmonėms svarbi Lietuva ir svarbūs mes. Dėkinga iki dangaus.“

Rima dalijasi, kad tai padėjo numalšinti pradinį kartėlį: „Nors neįvykusi „Europeada“ pakeitė pirminius kelionės planus, šį nusivylimą su kaupu kompensavo šilta pažintis su Merano lietuvių bendruomene. Vietiniai lietuviai surengė įdomią ekskursiją po žavųjį Merano miestą, o jaukus vakaras su lietuvių ir Gargazono miestelio bendruomene tapo viena prasmingiausių kelionės akimirų.

Jautėme nuoširdų svetingumą, palaikymą, susidomėjimą Lietuva ir norą bendrauti bei dalytis patirtimis.“

Kartu praleistas laikas, bendrystė, šypsenos ir šilti pokalbiai priminė, kad svarbiausia – žmonės, kurie kuria ryšį ir vieniją, nepaisant aplinkybių. Ačiū už Jūsų įdėtą darbą, rūpestį ir atviras širdis. Linkime, kad ateityje turėtume dar ne vieną progą susitikti, kartu džiaugtis, puoselėti lietuviškas tradicijas ir švęsti bendrystę“.

Šokėja Margarita apibendrina visos grupės patirtį.

„Nuoširdžiai dėkojame Italijos lietuvių bendruomenei už nepaprastai šiltą priėmimą, rūpestį ir nuoširdų svetingumą. Nors dėl susiklosčiusių aplinkybių „Europeada“ neįvyko, ši kelionė vis tiek tapo prasminga ir kupina gražių akimirų. Jūsų nuoširdumas, puikiai suorganizuotas priėmimas, dėmesys kiekvienai smulkmenai ir noras parodyti savo kraštą paliko neišdildomą įspūdį. Kartu praleistas laikas, bendrystė, šypsenos ir šilti pokalbiai priminė, kad svarbiausia – žmonės, kurie kuria ryšį ir vieniją, nepaisant aplinkybių. Ačiū už Jūsų įdėtą darbą, rūpestį ir atviras širdis. Linkime, kad ateityje turėtume dar ne vieną progą susitikti, kartu džiaugtis, puoselėti lietuviškas tradicijas ir švęsti bendrystę“, – teigia lietuvė.

„Nors festivalis buvo atšauktas, šokėjai neprarado noro ir entuziazmo šokti, tobulėti bei skleisti lietuviško liaudies šokio kultūrą. Kolektyvas džiaugėsi šiltu priėmimu ir galimybe pristatyti Lietuvos folklore paveldą Italijoje. O mes džiaugiamės tiek kolektyvo pasirodymu, tiek lietuvių bendruomenės vienybe“.

Ši istorija parodė, koks gyvybingas ir galingas yra lietuvių bendruomeniškumas. Pasak Lombardijos lietuvių bendruomenės valdybos narės ir Italijos švietimo tarybos pirmininkės Dvilės Varapnickaitės-Sartori, šis įvykis leido pasidžiaugti ne tik pačiu pasirodymu, bet ir lietuvių bendruomenės vienybe.

„Nors festivalis buvo atšauktas, šokėjai neprarado noro ir entuziazmo šokti, tobulėti bei skleisti lietuviško liaudies šokio kultūrą. Kolektyvas džiaugėsi šiltu priėmimu ir galimybe pristatyti Lietuvos folklore paveldą Italijoje. O mes džiaugiamės tiek kolektyvo pasirodymu, tiek lietuvių bendruomenės vienybe“, – pabrėžia pašnekovė.

Straipsnis parengtas pagal Medijų rėmimo fondo finansuojamą projektą „Lietuvos ir Italijos lietuvių bendruomenės reprezentacija Italijoje“

2026 m. suteikė 7000 EUR paramą
projektui „Lietuvos ir Italijos lietuvių
bendruomenės reprezentacija Italijoje“